

**בבית משפט המחוזי בתל אביב-יפו
בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים**

התובע: תמיר מאור ת.ז. 033302217

מרח' אבני החושן 56/2 מעלה אדומים

טל : 054-4567055 ; פקס : אין

דוא"ל : tamir99@gmail.com

ע"י עו"ד יעל דיין (מ.ר. 16759) ואו צבי כהנא

ואו אורי שמש ואו דוד פיקאז ואו רחל בר

מרח' המסגר 39 תל אביב

טל : 03-6068000 ; פקס : 03-6068002

דוא"ל : yaeld@ksdlaw.co.il

(להלן : "התובע")

-נגד-

הנתבעת: עיריית בני ברק

ע"י עורכי דין מהשירות המשפטי

בעיריית בני ברק

מרח' ירושלים 58 בני ברק

(להלן : "העירייה")

תאריך חתימה : 26.1.2025

סוג התביעה ונושאה : כספית אחרת (134)

הסעדים המבוקשים : פיצוי כספי וצו עשה.

סכום התביעה האישית : 1,000 ש"ח

שווי נושא התובענה לחברי הקבוצה : מעל 2,500,000 ש"ח

סכום האגרה : פטור.

הפרט בתוספת לתקנות האגרות : סעיף 20 (31).

דבר קיומו של הליך משפטי רלוונטי נוסף : הליך שהסתיים - ת"צ 704-09-17 בן ששון נ' עיריית בני

ברק, בפני כבוד ס' הנשיא השופט א. יקואל

כתב תובענה ייצוגית

הזמנה לדין:

הואיל ומר תמיר מאור הגיש כתב תביעה זה כנגדך, את מוזמנת להגיש כתב הגנה בתוך 90 ימים מיום שהומצאה לך הזמנה זו. לתשומת ליבך, אם לא תגישי כתב הגנה, אזי לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 תהיה לתובע הזכות לקבל פסק דין שלא בפניך.

א. בעלי הדין

1. התובע הינו אדם עם מוגבלות בניידות.
2. העירייה היא רשות מקומית.

ב. תמצית הסעדים המבוקשים

3. בית המשפט הנכבד מתבקש לפסוק את הסעדים הבאים:
  - 3.1. צו עשה שיורה לעירייה לבצע את התאמות הנגישות בתחנות האוטובוס לקווים עירוניים שבתחום שיפוטה ("תחנות האוטובוס" או "התחנות") ובכלל זה להגיש את הדרך לתחנות ואת הדרך מהתחנות בהתאם להוראות ת"י 1918 חלקים 1, 2, 3.1 ;
  - 3.2. צו עשה שיורה לעירייה לפצות כל אחד מחברי הקבוצה בסך 1,000 ₪ (ללא הוכחת נזק) בגין הנזק הלא ממוני שנגרם לו עבור כל אחת מהפעמים שבהן עשה שימוש בתחנות האוטובוס ו/או עבור כל פעם שבמהלכה ביקש לעשות שימוש בתחנות האוטובוס ונמנע מכך מאחר שלא היו נגישות.

ג. תמצית העובדות הנחוצות לביסוס עילת תביעה

4. לפי האמור בקול קורא 6/22 שפרסם משרד התחבורה בחודש יוני 2022 (להלן: "הקול קורא") בתחומה של העירייה מצויות 187 תחנות.
5. בבדיקות שנערכו מטעם התובע ע"י מורשית נגישות השירות גב' שרון זליגר שמואל בתאריכים 7.3.2024, 7.4.2024, 9.4.2024, 19.09.2024, 18.12.2024 נבדקו 87 תחנות אקראיות, ונמצא שכולן אינן נגישות. הבדיקות נערכו לפי הטופס המצורף לקול קורא.

6. כתובתה של הנתבעת מצויה במחוז השיפוט בו מצוי בית משפט נכבד זה.

פירוט הטענות

7. ערך השוויון בין כל בני האדם הוא אחד הערכים המרכזיים המוכרים בחברה והוא מנשמת אפו של המשטר החוקתי של מדינתנו. עיקרון השוויון מחייב להגן על זכותם של כל בני האדם לקבל הזדמנויות שוות בכל תחומי החיים.

8. דו"ח הוועדה הציבורית לבדיקת חקיקה מקיפה בנושא זכויות אנשים עם מוגבלות (דו"ח ועדת כ"ץ) שהוגש לשר המשפטים בשנת 1997 קבע, כי אנשים עם מוגבלות בישראל סובלים מאפליה בתחומי חיים רבים, וכי המפתח העיקרי להשתלבותם בחברה הוא הסדרת נגישות במרחב הציבורי ובכלל זה הסדרת שירותי תחבורה ציבורית. זאת, כיוון שהיעדר תחבורה ציבורית נגישה מונע, בהמשך ישיר לכך, גישה לשירותים נוספים (רפואה, חינוך, עבודה, פנאי וכיוצא"ב), וללא תחבורה ציבורית זמינה ונגישה, אדם עם מוגבלות ישקול בכל פעם מחדש את הכדאיות שביציאה מביתו.

9. סעיף 19 לחוק השוויון מסדיר את זכותו של אדם עם מוגבלות לשירותי תחבורה ציבורית נגישים, ואת חובתן של הרשויות המקומיות להסדיר את התאמות הנגישות שהן מחויבות בהן. להלן ציטוט (כל ההדגשות במסמך זה אינן במקור):

(א) אדם עם מוגבלות זכאי לשירותי תחבורה ציבורית נגישים ומתאימים לשימוש, בתדירות סבירה, לרבות אפשרות גישה לתחנות ולנמלים שבמסגרתם פועלים שירותי תחבורה ציבורית;

בסעיף זה, "שירותי תחבורה ציבורית" – אוטובוסים בקווים עירוניים, רכבות, תובלה אווירית ואניות, המיועדים לציבור.

(ב) מפעיל שירות תחבורה ציבורית ורשות מקומית יסדירו נגישות כאמור בסעיף קטן (א), כל אחד בתחום אחריותו.

10. תקנה 6(ב) לתקנות חייבה את הרשויות המקומיות לבצע, באופן הדרגתי, התאמות נגישות בתחנות אוטובוס עירוניות שהוצבו לפני תחילתן של התקנות (דהיינו, שהוצבו עד ליום 24.12.2003) בהתאם ל"תכנית הנגשה" כמשמעותה בתקנה 7(א) לתקנות, ולסיים את ביצוע ההתאמות לא יאוחר מיום 24.12.2014 [תקופה של עשר שנים מיום תחילת התקנות. ר' תקנה 7(א)]. בנוסף נקבע בתקנות, כי תחנות אוטובוס חדשות שיוצבו מיום תחילת התקנות, חייבות להיות נגישות מעת הצבתן [תקנה 6(א)].

11. בהתאם לאמור היה על העירייה להשלים את התאמות הנגישות הנדרשות ב- 60% מהתחנות עד ליום 31.12.2010. כעבור שנה ממועד זה – דהיינו עד ליום 31.12.2011 - היה עליה להשלים את ההתאמות ב-70% מהתחנות. כעבור השנה השנייה – דהיינו עד ליום 31.12.2012 - היה עליה להשלים את ההתאמות ב- 80% מהתחנות. במהלך השנה השלישית – דהיינו עד ליום 31.12.2013 - היה עליה להשלים את ההתאמות ב- 90% מהתחנות, ובמהלך השנה הרביעית – עד יום 24.12.2014 - כל התחנות היו אמורות להיות נגישות.

12. דרישות הנגישות מפורטות בתוספת החמישית לתקנות (ההפניה היא מתקנה 6(א)), הן כדלקמן :

12.1. הדרך לתחנה וממנה תהיה נגישה ותותאם להוראות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.8, והוראות ת"י 1918 חלקים 2, 3.1 ובכלל זה, יש להנמיך את המדרכות למפלס הכביש בצמתים ובמעברי החציה הסמוכים לתחנה (מפלס אפס), להנגיש את הדרך לתחנות ומהן, כך שפני הדרך יהיו אחידים ויציבים וכן נדרש קיומו של סימן אזחרה לרוחב הנמכת המדרכות במעברי החציה (פרט 1 בתוספת החמישית לתקנות).

העתק מסעיפי התקן הרלבנטיים מצ"ב **כנספח 1**.

12.2. בתחנה יימצא מקום המתנה לאדם הנוע בכיסא גלגלים שלא יפחת מ 120 ס"מ * 80 ס"מ (פרט 2(ב) לתוספת החמישית לתקנות).

12.3. רוחב המעבר הפנוי בתזיית הסככה ועד לשפת המדרכה לא יפחת מ- 110 ס"מ (פרט 2(ג) לתוספת החמישית לתקנות).

12.4. תסומן רחבת היערכות לצידה של התחנה בכיוון שממנו מגיע האוטובוס, בגודל שלא יפחת מ- 2.5 מ' לאורך המדרכה ו- 2 מ' לרוחבה. רחבת ההיערכות תסומן בצמוד לתחנה אם מדובר בתחנת סככה, ובמרחק של 5.5 מ' מהתחנה אם מדובר בתחנת עמוד (פרט 2(ד) לתוספת החמישית לתקנות).

ההליך הקודם

13. ביום 27.9.2017 הוגשה כנגד העירייה בקשה לאישור תובענה ייצוגית שעניינה היעדר נגישות בתחנות האוטובוס לאנשים עם מגבלה בניידות - ת"צ 7904-09-17 **בן ששון נ' עיריית בני ברק**, שנדונה בפני כבוד ס' הנשיא השופט א. יקואל (להלן בהתאמה: "**בקשת האישור הקודמת**" או "**ההליך הקודם**"), "**מר בן ששון**").

בקשת האישור הקודמת עם נספחיה הרלבנטיים מצ"ב **כנספח 2**.

תשובת העירייה לבקשת האישור הקודמת מצ"ב **כנספח 3**.

14. בהחלטה מיום 8.7.2020 אושר ההליך הקודם כתביעה ייצוגית (להלן: "ההחלטה המאשרת").
- ההחלטה המאשרת מצ"ב כנספח 4.
15. העירייה ערערה על ההחלטה המאשרת ברע"א 5477/20 **עיריית בני ברק נ' בן ששון**. בקשתה נדחתה ע"י כבוד השופטת ע. ברון בהחלטה מיום 15.8.2021.
- ההחלטה בברע"א 5477/20 מצ"ב כנספח 5.
16. בעקבות ההחלטה בברע"א 5477/20 הצדדים פנו להליך של גישור בפני כב' השופט (בדימוס) יצחק ענבר. בסיוע המגשר הוגשה ביום 17.11.2022 הודעה בהסכמה בדבר הסתלקות מתוגמלת (להלן: "בקשת ההסתלקות"), שבמסגרתה העירייה התחייבה לערוך באמצעות מורשה נגישות מטעמה סקר נגישות לכל התחנות שבתחומה ולסביבתן בתוך 3 חודשים ממתן החלטה/פס"ד בבקשת ההסתלקות (להלן: "סקר העירייה" או "הסקר"), ולתקן את כל הליקויים שיימצאו בתוך 12 חודשים ממועד הסקר. בנוסף, העירייה התחייבה לרכוש מתקני משחק ייעודיים לילדים עם מגבלה, בעלות שלא תפחת מ- 2 מיליון ש"ח, ולהתקנם בגני שעשועים ברחבי העיר עד לסוף שנת 2023 (להלן: "המתקנים הייעודיים").
- העתק תובעת ההסתלקות על נספחיה מצ"ב כנספח 6.
17. בסעיף 6 לבקשת ההסתלקות הודגש, כי היא ההסכמה שבין הצדדים אינה מהווה מעשה בית דין עבור הקבוצה כפי שהוגדרה בהחלטה המאשרת.
18. ביום 21.11.2022 ניתן פס"ד המאשר את הסתלקות התובע הייצוגי מהתובענה הייצוגית (להלן: "פסה"ד"). גם בפסקה 12 שבפסה"ד נקבע, כי ההסכמה שהושגה בין הצדדים במסגרת בקשת ההסתלקות אינה מהווה מעשה בית דין לחברי הקבוצה.
- העתק מפסק הדין מצ"ב כנספח 7.
19. בשים לב למועד פסה"ד, המועדים למילוי התחייבויותיה של העירייה ע"פ בקשת ההסתלקות הם כדלקמן: עריכת הסקר עד ליום 20.2.2023; תיקון הליקויים עד ליום 19.2.2024; והתקנת המתקנים הייעודיים עד לסוף שנת 2023.
20. העירייה לא עמדה בהתחייבויותיה על פי בקשת ההסתלקות ופסק הדין, ובכלל זה סירבה להשיב לפניית התובע מיום 15.5.2023; סירבה להמציא לבי"כ התובע העתק מהסקר שהיה אמור להיות מוכן עד למועד זה, וחמור מכך, לא תיקנה ליקויי הנגישות שבתחנות האוטובוס.
- העתק מפניית מר בן ששון לעירייה מיום 15.5.2023 מצ"ב כנספח 8.
21. מר בן ששון (וב"כ הח"מ) נאלצו להגיש עתירה מנהלית לפי חוק חופש המידע, תשנ"ח-1998 לשם קבלת הסקר (עת"מ 31577-09-23 יעל דיין פיקז נ' עיריית בני ברק). בנוסף, ועל מנת לאכוף על

העירייה את התחייבויותיה שאושרו בפסק הדין, ביום 28.1.2024 הוגשה כנגד העירייה במסגרת ההליך הקודם בקשה לפי **פקודת בזיון בית משפט** (להלן: "הבקשה").

העתק מהעתירה המנהלית הנ"ל מצ"ב **כנספח 9**.

העתק מהבקשה מצ"ב **כנספח 10**.

22. בתשובה לעתירה הנ"ל ולבקשת חופש מידע נוספת התקבל הסקר.

העתק מסקר העירייה מצ"ב **כנספח 11**.

23. בתשובה מיום 5.3.2024 לבקשה (להלן: "התשובה"), העירייה הודתה כי ערכה את הסקר באיחור וכי נכון למועד התשובה לא תיקנה את ליקויי הנגישות בתחנות האוטובוס. בנוסף, במסגרת התשובה העירייה התחייבה להשלים את תיקון ליקויי הנגישות בתוך 60 ימים מיום 5.3.2024, דהיינו עד ליום 5.5.2024.

להלן ציטוט מסעיפים 7, 8 לתשובה:

הטיפול בהנגשת תחנות האוטובוס וסביבת התחנות התעכב בשל האמור לעיל ואולם נוספה לכך עובדה מצערת שהטיפול בהנגשה "נפל בין הכסאות" בין אגף הגזברות לאגף התשתיות בעירייה, והן בשל העובדה שמלחמת "חרבות ברזל" פרצה ב- 07.10.2023 ובעלי תפקידים רלבנטיים היו במילואים כמו גזבר העירייה ומר שטיינרייך מנהל אגף חוזים ומכרזים בעירייה, כשגזבר העירייה מר אריק אדלר, שבמהמילואים וגילה כי טרם בוצעה הנגשת התחנות מייד הורה לטפל בביצוע הנגשת התחנות כעולה ממיל ששלח ביום 07.02.2024 המצורף לתגובה זו ומסומן "א".

ביצוע השלמת עבודות ההנגשה כבר נמסרו לקבלן מטעם העירייה שאמור לסיים את העבודה בתוך 60 ימים מיום 05.03.2024.

העתק מתשובת העירייה לבקשה מצ"ב **כנספח 12**.

24. בהחלטה בבקשה מיום 6.3.2024 נקבע: "ככל שתיוותר מחלוקת בהתחשב בצפי פני העתיד המאפיין הליכי בזיון בית משפט, יתאמו הצדדים רשימת מועדים מוצעים לקיום דיון בבקשה".

העתק מההחלטה מצ"ב ומסומן **נספח 13**.

25. כפי שיפורט להלן, **בחלוף כעשר שנים מהמועד האחרון שנקבע בחוק ובתקנות להשלמת התאמות הנגישות בתחנות, למעלה 46% מתחנות האוטובוס שבתחום שיפוטה של העירייה אינן נגישות.**

הטענות בתובענה דנא

26. לפי קול קורא 6/22 שפרסם משרד התחבורה בחודש יוני 2022 (להלן: "הקול הקורא") בתחומה של העירייה מצויות 187 תחנות (על פי האמור בו מדובר ברשימת עזר בלבד, שנופו ממנה תחנות אוטובוס שהפעילות הציבורית בהן נמוכה, או שאינן מצויות בשטח הבינוי של הרשות המקומית).

העתק מהקול הקורא ונספח ג הכולל את רשימת התחנות שבתחום שיפוטה של העירייה מצ"ב ומסומן נספח 14.

27. בבדיקות שנערכו מטעם התובע ע"י מורשית נגישות השירות גבי שרון זליגר שמואל בתאריכים 7.3.2024, 7.4.2024, 9.4.2024, 19.09.2024, 18.12.2024 נבדקו 87 תחנות אקראיות, ונמצא שכולן אינן נגישות. הבדיקות נערכו לפי הטופס המצורף לקול קורא.

העתק מחוות הדעת הנ"ל (להלן: "חוות הדעת") מצ"ב ומסומן נספח 15.

28. המסקנות שבחוות הדעת מפורטות להלן:

"סיכום

א. על פי הקול הקורא, בתחומה של העיר בני ברק ישנן 187 תחנות אוטובוס לקויים עירוניים. במהלך הבדיקה נמצאו 2 תחנות, אשר אינן מופיעות בקול קורא. מתוך 187 התחנות נבדקו 87 תחנות.

ב. להלן סיכום ממצאנו, טבלה מסכמת מצ"ב בנספח מס' 7:

- ב- 63 תחנות יש ליקויי נגישות בדרך לתחנה ובדרך מהתחנה (כולל הנמכת מדרכה);
- ב- 18 תחנות יש ליקויים בסימן האזהרה שבמעברי החציה הסמוכים;
- ב- 69 תחנות יש ליקויים בסימון רחבת היערכות;
- ב- 25 תחנות יש ליקויים בסימון מיקום רחבת היערכות;

לאור זאת, ניתן ללמוד כי עפ"י ממצאי הבדיקה כאמור, 87 תחנות האוטובוס של עיריית בני ברק אינן עומדות בדרישות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות והתקנות מכוחו".

29. להלן טבלה המסכמת את ליקויי הנגישות הקיימים בתחנות שנבדקו בחוות הדעת:

מס	מק"ט תרי"ג	שם תחנה	דרך נגישה	מכשולים בדרך	מיחות רחבת היערכות	סימון רחבת היערכות	סימן אזהרה
			הדרך בקטע שבין המדרכה הסמוכה לסככת והמתנה לתוך הסככה, וממנה לבין רחבת היערכות, תעמוד בדרישות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.7 (במידה וקיים צומת סמוך יש לבחון	תחנה וסככת לדרישות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.9.	מיחות רחבת היערכות לא יפחתו מ-250 ס"מ לאורך המדרכה ומ-200 ס"מ לרחבתה.	מסגרת הרחבת תסומן בפס בצבע כחול ברחבת של 8 ס"מ לפחות צמוד לדופן סככת ההמתנה	
1	20058	עזרא/דפורה הנביאה	לא תקין		קיימת רחבה קיים מכשול		
2	20059	חזון אי"ש/דפורה הנביאה	לא תקין		לא קיימת רחבה		
3	20061	עירית בני ברק/ירושלים	לא תקין		רחבה דהויה		לא תקין
4	20062	ירושלים/הרא"ה				לא צמודה לדפן	
5	20077	הרב ש"א/חשב סופר	לא תקין		לא תקין	לא תקין	
6	20078	הרב שלודר ז'בטינסקי	לא תקין		לא קיימת רחבה		
7	20079	הרב ישראל אהם חציאל/דרך ז'בטינס			לא קיימת רחבה		
8	20080	המכבים/הרב בחט	לא תקין				לא תקין
9	20081	אברבנאל/המכבים	לא תקין				לא תקין
10	20089	אברבנאל/צב הרל"ג	לא תקין				
11	20090	אברבנאל/המכבים	לא תקין			לא תקין	לא תקין
12	20173	הרב בראל/הרב שפירא	לא תקין		לא קיימת רחבה		לא תקין
13	20183	ירושלים/דניאל	הריצוף ברחבה אינו אחיד		קיימת רחבה	לא תקין	
14	20200	ירושלים/בן זכאי	לא תקין		לא קיימת רחבה, קיים ספסל		
15	20207	רב עקיבאלען ורשה	לא תקין		לא קיימת רחבה		
16	20645	הירקון/מבצע קדש			לא קיימת רחבה		
17	20646	הירקון/המכבים	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		
18	20648	הירקון/הרב ישראל אהם חציאל	לא תקין		לא קיימת רחבה		
19	20826	רב עקיבאלהרב שך	לא תקין		לא קיימת רחבה		
20	21371	כהנמ/הרב זוננפלד				לא צמודה לדפן	
21	21372	כהנמ/פוברסקי			רחבה דהויה	לא צמודה לדפן	
22	21373	רב עקיבאלהרב כהנמן	לא תקין		לא תקין		לא תקין
23	21374	רב עקיבאלהרב הנביא	לא תקין	לא תקין	רחבה קסנה מההדרש		לא תקין
24	21377	רב עקיבאלהראשונים	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		
25	21558	האדמו"ר מנדבורג/חזון אי"ש		מעבר חצייה בדרך מהתחנה היה לא תקין ונמצא בבדיקה מאוחרת שתקין	קיימת רחבה	לא צמודה	
26	21560	עזרא/הרב כהנמן			לא קיימת רחבה		
27	21597	רב עקיבאלהרב קוק	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		
28	22276	רב עקיבאלהירושלים	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		
29	22277	רב עקיבאלען קדושי ורשה	לא תקין		קיימת רחבה		לא תקין
30	22279	רב עקיבאלחזון אי"ש	לא תקין		לא קיימת רחבה		לא תקין
31	22970	רב עקיבאלהרב קוק	לא תקין		לא קיימת רחבה		
32	22972	רב עקיבאלרש"י	לא תקין		לא קיימת רחבה		
33	22975	הרב כהנמן/הרב זוננפלד			לא קיימת רחבה, קיים ספסל		
34	23039	ירושלים/בן זכאי			קיימת רחבה		
35	23051	האדמו"ר מנדבורג/חזון אי"ש			קיימת רחבה	לא צמודה	
36	23053	חזון אי"ש/הרב יעקב לנדא	לא תקין		קיים עץ		
37	23055	עזרא/דמשק אלעזר			לא קיימת רחבה		
38	23060	הרב כהנמן/קוקה קולה			קיימת רחבה	לא צמודה	
39	23064	חזון אי"ש/רבי עקיבא	לא תקין		לא קיימת רחבה		
40	26381	עירית בני ברק/ירושלים			לא תקין	לא תקין	לא תקין
41	26389	עירית בני ברק/ירושלים			רחבה דהויה		לא תקין
42	26390	בן זכאי/הרב הרש	לא תקין		לא תקין		לא תקין
43	26394	בן זכאי/יצחק גרשטנקורן	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		לא תקין
44	26402	רב עקיבאלשמאל הנביא	לא תקין			קיימת רחבה רחוקה	
45	26414	רמב"ם/הרב מייסון	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		לא תקין
46	26415	בה"ס בית יעקב/רמב"ם	לא תקין	לא תקין			
47	26416	דרך ז'בטינסקי/דב גזונר			לא קיימת רחבה		
48	26418	אבן גביר/רמב"ם	לא תקין		לא תקין	לא תקין	
49	26469	קהילות יעקב/רבי יוסף צבי רמון	לא תקין		לא תקין	לא תקין	
50	26476	חזון אי"ש/מרחם נוה	לא תקין		רחבה דהויה	לא תקין	

מס	מק"ט תחנה	שם תחנה	דרך נגישה	מכשולים בדרך	מידות רחבת היערכות	סימון רחבת היערכות	סימן אזהרה
			הדרך בקטע שבין המדרכה הסמוכה לסככת וממנה לבין רחבת היערכות, תעמוד בדרישות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.7 (במידה וקיים צומת סמוך יש לבחון	תחנה וסככת לדרישות ת"י 1918 חלק 1 סעיף 2.9.	מידות רחבת היערכות לא 250- יפחתו מ-250 ס"מ לאורך המדרכה ומ-200 ס"מ לרוחבה.	מסגרת הרחבה תסומן בפס בצבע כחול ברוחב של 8 ס"מ לפחות צמוד לרוחב סככת ההמתנה	
51	26481	דמשק אליעזר/עזרא			לא קיימת רחבה		
52	26484	נחמיה/חזון אי"ש			לא קיימת רחבה		
53	26504	ברנבים/הרב עזיאל			לא קיימת רחבה		
54	26505	הרב כהנמן/אדמו"ר שאץ	לא תקין		לא קיימת רחבה	לא תקין	
55	26506	הרב כהנמן/קפץ גלזית	לא תקין		לא קיימת רחבה		
56	26516	חזון אי"ש/האדמו"ר מגור	לא תקין		לא קיימת רחבה		
57	26518	סוקולוב/הרב קוטלר	לא תקין		לא קיימת רחבה		
58	26524	הרב ש"ה/הרב קוטלר	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה	לא תקין	
59	26525	עזרא/שלמה המלך	לא תקין		לא קיימת רחבה		
60	26536	אבן גביר/הרב מיימון	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה	לא תקין	
61	26537	סוקולוב/אבן גביר	לא תקין		לא קיימת רחבה	לא תקין	
62	26538	סוקולוב/אבן גביר	לא תקין		לא קיימת רחבה	לא תקין	
63	26540	חשב סופר/הרב שך	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה	לא תקין	
64	26548	השלשה/הרחוב	לא תקין		לא קיימת רחבה		
65	26555	הרב צירלסון/ר' בחיאר	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		
66	26564	אשל אברהם/הרב רביסב	לא תקין		לא קיימת רחבה		
67	26566	אשל אברהם/הרב רביסב	לא תקין		לא קיימת רחבה		
68	26568	בה"ח מעיני הישועה/הרב רביסב	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		
69	26569	בה"ח מעיני הישועה/הרב רביסב	לא תקין		לא קיימת רחבה		
70	26570	משה פרוח			לא קיימת רחבה		
71	26571	משה פרוח	לא תקין		לא קיימת רחבה	לא תקין	
72	26572	בה"ס אהל צביה/בן זומא	לא תקין		לא קיימת רחבה	לא תקין	
73	26573	בה"ס אהל צביה/בן זומא	לא תקין		לא קיימת רחבה	לא תקין	
74	26578	בה"ס מע"ש/הרב צירלסון	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה	לא תקין	
75	26579	הרב ב"ר אילן/הרב קלישר	לא תקין		לא קיימת רחבה		
76	26580	הרב קלישר/הילדסהיימר	לא תקין		לא קיימת רחבה		
77	26582	אברבנאל/הרב מוזק	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה		
78	27043	נחמיה/עזרא (תחנה 1)			לא קיימת רחבה		
79		נחמיה/עזרא (תחנה 2)			לא קיימת רחבה		
80	27044	נחמיה/עזרא	לא תקין		לא קיימת רחבה		
81	27085	חזון אי"ש/נחמיה			לא קיימת רחבה	לא תקין	
82	27089	הרב דסלר/בן יחנן בן זכאי	לא תקין		לא קיימת רחבה		
83	27091	בן זכאי/ירושלים			לא קיימת רחבה		
84	27092	הרב דסלר/בן יחנן בן זכאי	לא תקין	לא תקין	לא קיימת רחבה	לא תקין	
85	28525	חזון אי"ש/האדמו"ר מנדברנא	אספלט	בדרך מהתחנה קיים שפוע	לא קיימת רחבה		
86	28541	יעקב חזנהיים/הרב כהנמן			לא קיימת רחבה		
87	20792	הרב רביסב	לא תקין		לא קיימת רחבה		
סה"כ			63	17	69	25	18

30. בנסיבות אלה, גם אם נניח לטובת העירייה, כי כל יתר התחנות (אשר לא נבדקו בחוות הדעת) נגישות, אין מנוס מהמסקנה שאדם אם מוגבלות אינו יכול להשתמש בתחבורה ציבורית בעיר בני ברק. זאת, כיוון שאדם עם מגבלת ניידות או עם ראייה לקויה אינו יכול להשתמש בתחבורה ציבורית בעיר בה למעלה מ-46% מהתחנות המצויות בתחומה אינן מוגששות, ואפילו אם התחנה הסמוכה למקום בו הוא נמצא מוגששת, קיימת סבירות גבוהה (46%) שהתחנה בה הוא ירד מהאוטובוס לא תהיה נגישה.

ר' דברי כ"י השופטת א. שטמר בפסקה 55 בפסק הדין בת"צ 21458-03-14 ראובן ברון נ' רכבת ישראל בע"מ (נבו 31.12.22):

"המסקנה הנובעת מן הדיון היא שלמרות שרכבת ישראל פעלה להנגשת התחנות בכל הארץ, היא לא עמדה בדרישות הדין כולן, ולא עמדה בהן בתקופות השונות שמשנת 2007 ועד 2017. הצורך בטיוב ההנגשה תוך כדי הדיון ממתן החלטת האישור בשנת 2017 יוכיח. אם כי לא ניתן לקבוע

במדויק מהו שיעור אי ההנגשה בכל שלב – ברי כי בתקופה שקדמה להגשת בקשת האישור הרכבת לא עמדה לפחות ב- 15%-20% מחובותיה, ואין להקל בכך ראש. גם לאחר המאמץ שנעשה להנגשת התחנות כולן, עדיין היה פער בלתי מוסבר, שעולה כדי 4% - 7% לשיטת הרכבת עצמה. שוב אבהיר כי אין מדובר בכימות מהותי ואיכותי, כי אם בכימות מספרי, שבהכרח אינו נותן תמונה מלאה על שיעור ההנגשה המהותי בתחנות הרכבת."

31. יצוין, כי במהלך הבדיקות נשוא חוות הדעת הסתבר כי העירייה סימנה רחבות הערכות בחלק מהתחנות שלא היו קיימות קודם לכן, וחלקן שלא בהתאם להוראות התקנות. ואולם במרבית התחנות לא בוצעו התאמות נגישות לדרכים לתחנות ומהן. כפי הנראה, הסיבה לכך היא שסקר העירייה כולל למעשה שני סקרים. האחד - לנגישות התחנות עצמן, והשני - סקר נפרד לצמתים שונים שברחבי העיר בני ברק (לאו דווקא אלה הסמוכים לתחנות) וללא התייחסות לנגישות הדרך לתחנות.

הנזק שנגרם לתובע

32. התובע יטען, כי זכותו של אדם עם מוגבלות לנגישות הינה זכות יסוד, ומחדליה של העירייה פגעו בזכותו זו, וגרמו להפלייתו יחסית לכלל הציבור משום, שנמנעה ממנו האפשרות לעלות לאוטובוס ולרדת ממנו בנוחות בדומה לכלל הציבור. בנוסף, המחדלים הנטענים גם משפילים ומנמיכים את התובע, משום שהמרחב הציבורי אינו נגיש עבורו.

33. התובע ידגיש, כי היעדר ההנגשה מהווה כשלעצמה פוגעת, משפיל ומנמיך אותו (גם אלמלא נדרש לעשות שימוש בתחבורה ציבורית בעיר), כיוון שמשמעותו חסימת המרחב הציבורי בפני אנשים עם מגבלה.

34. כתוצאה מהאמור לעיל נגרם לתובע נזק מסוג אי נוחות וכן תחושות שליליות של תסכול, חוסר ביטחון, ועוגמת נפש.

עילות התביעה

35. סעי' 19(א) ו- (ב) לחוק השוויון:

19. (א) אדם עם מוגבלות זכאי לשירותי תחבורה ציבורית נגישים ומתאימים לשימוש, בתדירות סבירה, לרבות אפשרות גישה לתחנות ולנמלים שבמסגרתם פועלים שירותי תחבורה ציבורית;
בסעיף זה, "שירותי תחבורה ציבורית" – אוטובוסים בקווים עירוניים, רכבות, תובלה אווירית ואניות, המיועדים לציבור.
(ב) מפעיל שירות תחבורה ציבורית ורשות מקומית יסדירו נגישות כאמור בסעיף קטן (א), כל אחד בתחום אחריותו.

36. סעי' 19 לחוק השוויון:

19.ג. אין מפלים אדם עם מוגבלות ואין פוגעים בזכותו לנגישות, והכל בהתאם להוראות פרק זה.

37. סעי' 19(א) לחוק השוויון:

19.ו. (א) מי שעיסוקו במתן שירות ציבורי, בהפעלת מקום ציבורי או בהספקת מוצר, לא יפלה אדם מחמת מוגבלותו בכל אחד מאלה, לפי הענין:

(1) לא יסרב –

(א) לאפשר לו גישה למקום ציבורי או לחלק ממנו;

(ב) לתת לו שירות ציבורי;

(ג) לספק לו מוצר;

(ד) לאפשר לו שימוש בשירות ציבורי או הנאה משירות ציבורי;

(2) לא יקבע תנאי שלא ממין הענין המונעים או המגבילים, במישרין או בעקיפין, שימוש בשירות ציבורי או במקום ציבורי, או הנאה משירות ציבורי, ממקום ציבורי או בהספקת מוצר;

(3) לא ייתן שירות ציבורי ולא יספק מוצר בתנאים הנופלים מאלה שבהם הוא ניתן בדרך כלל.

38. סעיף 19(ב) לחוק השוויון (חובת התחזוקה השוטפת של התאמות הנגישות שבוצעו).

39. בהתאם לסעיף 19 נא לחוק השוויון, הפרות סעיפי החוק והתקנות המנויים לעיל מהווים עילת תביעה עצמאית, אשר הוראות פקודת הנויקין חלות עליה.

הסעדים המבוקשים

40. בגדרה של תובענה זו בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן צו עשה המורה לעירייה להנגיש את כל תחנות האוטובוס שבתחומה.

41. בנוסף, בית המשפט מתבקש לפסוק לתובע ולחברי הקבוצה פיצוי בסך 1,000 ש"ח עבור כל שימוש בכל אחת מתחנות האוטובוס שאינה נגישה ו/או הימנעות משימוש בתחנות האוטובוס.

42. לבסוף מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן לתובע כל סעד אחר, כפי שבית המשפט הנכבד ימצא לנכון לתיתו בהתאם למכלול הנסיבות אשר יוכחו בפניו.

יעל דיין, עו"ד

ב"כ התובע